

λόγος, μαθηματικός και ιατρός κατά την παράδοσιν(*) γε-
νόμενος και περί τὰς ἀποκρύφους τέχνας και τὴν μαγείαν
διατρίβων. Ἐπὶ τοῦ παραδόξου τούτου θρύλου ἐδημιουργήθη
ὁ Φαῦστος τοῦ Γκαϊτε, ἐν τῷ ὑποφω ἀντικατώπτρισεῖν ὁ δαι-
μόνιος ποιητὴς τὴν τέχνην και τὸν βίον ἅπαντα, ἐξόχως τύ-
ποις περιβαλὼν και ἀναπαραστήσας τὸ φιλοσοφικὸν και κοι-
νωνικὸν πνεῦμα τῆς ἐποχῆς αὐτοῦ, οἷον διείδε και ἀντελήφθη
αὐτὸ ἐν τῇ μεγάλῃ αὐτοῦ διανοίᾳ.

(Ἔπεται συνέχεια)

ΠΕΤΡΟΣ Κ. ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ

ΑΙ ΤΡΑΠΕΖΑΙ ΕΝ Τῇ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΙ

Ὁ *Messenger de Paris* ἐδημοσίευσεν ἐσχάτως πολλοῦ λό-
γου ἀξίαν πραγματείαν περὶ τῶν τραπεζῶν ἐν τῇ ἀρχαιότητι,
ἐξ ἧς ἐρρασιζόμεθα τὰ κυριώτερα. Γνωστὸν, ὅτι κατὰ τοὺς
ἀρχαίους χρόνους τραπεζίται ὑπῆρχον ἐν τε τῇ Ἑλλάδι και
ἐν Ῥώμῃ, και περὶ αὐτῶν ὁμιλεῖ ὁ Δημοσθένης, ἀλλὰ τὸ ζή-
τημα τῆς ὑπάρξεως τῶν κυρίως τραπεζῶν ἐθεωρεῖτο ἄλυτον.
ἤδη ὁμως ἀπεδείχθη ὅτι ἐν ταῖς ἀρχαίαις Ἀθήναις ὑπῆρχον
τράπεζαι, ὧν τὰ κεφάλαια ἀνήκον εἰς διαφόρους μετόχους,
ἀποτελοῦσαι ἐταιρίαν πρὸς ἐμπορικὰς ἀπὸ κοινοῦ ἐπιχειρήσεις.
Μετὰ τὴν κατάλυσιν τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς Ἑλλάδος, τινὲς
τῶν Ἀθηναίων τραπεζιτῶν μετῆρχοντο τραπεζικὰς ἐργασίας
ἐν Κωνσταντινουπόλει. Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῶν σταυροφοριῶν
πολλοὶ τῶν ἐλλήνων τραπεζιτῶν μετηνάστευσαν εἰς Κρήτην
και ἀκολούθως εἰς Χίον. Ἐκεῖθεν δὲ συνίστων πλείστα τρα-
πεζικὰ γραφεῖα εἰς διάφορα μέρη τῆς Εὐρώπης. Ἐσχάτως
εὐρέθησαν πειστήρια ὅτι οἱ Ἕλληνες τραπεζίται ἔλαβον τὰς
περὶ τῶν τραπεζικῶν πράξεων γνώσεις αὐτῶν παρὰ τῶν Φοι-
νίκων, μεθ' ὧν ἐπὶ μακρὸν χρόνον διετήρουν φιλικὰς σχέσεις.
οἱ δὲ Φοίνικες εἰκάζεται ὅτι ἐδιδάχθησαν τὰς περὶ τραπεζῶν
γνώσεις τῶν παρὰ τῶν Ἀσσυρίων και Βαβυλωνίων, καθ' ὅσον
ἐν τοῖς ἐρειπίοις τῶν πόλεων τῶν ἐθνῶν τούτων εὐρέθησαν
πολλὰ πλίνθοι ἀποξηραμέναι διὰ τοῦ ἡλίου μετ' ἐγκεχαρὰ-
μένων λέξεων· τινὲς τῶν πλίνθων τούτων ἦσαν ἀνοικτοὶ λο-
γαριασμοί, πιστωτικαὶ ἐπιστολαί, και μάλιστα συναλλαγμα-
τικαὶ εἰς τὸν κομιστήν. Ἐξ αὐτῶν προσέτι φαίνεται ὅτι αἱ
τράπεζαι τῆς Βαβυλώνος ἀντήλλασσον χρήματα, ἐδέχοντο
παρακαταθήκας, ἐποίουν δὲ και ἐδίδον ποικίλα δάνεια. Ἐν
Βαβυλῶνι ἀνευρέθησαν πλίνθοι ἐφ' ὧν ἦσαν γεγραμμένα αἱ
ἐκθέσεις πράξεων τινῶν μεγάλης τραπεζῆς ἰδρυθείσης αὐτόθι

(*) *Legende de Faust* par Vidmann, traduite en Français au
XVI siècle par Palma Cayet.

τὸ 760 π. Χ. και ἀνηκούσης τῷ Γεζημπῇ και Σα. Διατελεῖ
ἔτι ἄγνωστον ἐάν ἡ ἀρχαιοτάτη αὕτη ἐξ ἀπασῶν τῶν γνω-
στῶν τραπεζῶν ἦτο ἰδιωτική, ἐθνική ἢ αὐτοκρατορική τρά-
πεζα. Θετικῶς γνωστὸν ἐστὶν ὅτι ἡ τράπεζα αὕτη ἐξηκολού-
θει ἐτι τὰς ἐργασίας αὐτῆς κατὰ τὸ 550 π. Χ. Ὁ Μπόλτα
ἐπεσκέψατο ἐν Τζέδδα τὸν ζάπλουτον και περιφημότατον
καθ' ὅλην τὴν Ἀραβίαν τραπεζίτην, ἀλλὰ ζῶντα πενιχρό-
τατα, ἀνακοινώσαντος αὐτῷ ὅτι ἅπας ὁ πλοῦτος αὐτοῦ συνί-
σταται ἐκ πολυτίμων λίθων και ὅτι προσποιεῖται τὸν πέ-
νητα ἐκ φόβου μὴ ὁ πασσᾶς τῆς Τζέδδας τὸν ἀποκεφαλίσῃ,
ὅπως εἰκαιοποιήθῃ τὸν πλοῦτόν του.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ο ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ

ΚΑΙ ΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑΙ ΑΥΤΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΙ

Ὁ κ. Εἰρην. Ἀσώπιος ἐν τῷ ἀξιολόγῳ αὐτοῦ Ἡμερολογίῳ
τοῦ ε. ε. πρὸς ταῖς ἄλλαις πραγματείαις, ὡς περ' ἐδημοσίε-
υσεν ἐν αὐτῷ, συμπεριέλαβε και τὸν λόγον τοῦ κ. Ἡροκλ. Βα-
σιάδου, Προέδρου τοῦ, περὶ οὗ ὁ λόγος, Συλλόγου.

Ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ ὁ ὕπατος τῶν τῆς νεωτέρας Ἑλληνι-
κῆς ἀριστοτέχνης ἐκτίθησιν ἀκριβῶς και ἐν περιλήψει τὰς ἐ-
πιστημονικὰς ἐργασίας τοῦ Συλλόγου και τὰς μετὰ τῶν σο-
φῶν τῆς Ἑσπερίας σχέσεις αὐτοῦ, ἐξ ὧν κατάδηλον τοῖς πᾶσι
γίνεται, ὅτι ὁ Σύλλογος οὗτος κέκτηται θέσιν ἐπίζηλον ἐν τῷ
ἐπιστημονικῷ κόσμῳ Εὐρώπης και Ἀμερικῆς, και ὅτι διατε-
λεῖ ὧν ὁ φάρος τοῦ Βυζαντίου, οὗ τὸ σέλας προσελκύει τὰ
βλέμματα παντὸς πεφωτισμένου ἀνδρός, και ἰδίᾳ τῶν περὶ
τὰ τῆς Ἀνατολῆς πράγματα ἀσχολουμένων και περὶ τῆς τύ-
χης αὐτῆς ἐνδιαφερομένων.

Ἐκ τῶν ἐπιστημονικῶν ἐργασιῶν ἀξιῶνται ἐξόχῳ σημα-
σίας και ἐπιστημονικῆς βαρύτητος αἱδε·

Α'. Ἡ Ζωγράφειος Βιβλιοθήκη.

Β'. Ἡ Μαυρογορδάτειος Βιβλιοθήκη.

Γ'. Ἡ Ἀθωνιάς Βιβλιοθήκη.

Δ'. Ἡ Συλλογὴ ζώντων μνημείων ἐν τῇ γλώσσῃ τοῦ Ἑλ-
ληνικοῦ λαοῦ.

Και ἡ μὲν Ζωγράφειος Βιβλιοθήκη ὠνομάσθη οὕτως, ἐπειδὴ

ὁ ἐρίτιμος ἀνὴρ, Χριστάκης Ἡπειρώτης, ὁ Μαϊκήνας τῆς Νεωτέρας Ἑλλάδος, ἐχορήγησε τὴν δαπάνην τῆς ἐκδόσεως τῶν Ἑλλήνων ποιητῶν καὶ συγγραφέων, ὧν ἐκτυπῶνται ἤδη ὑπὸ μὲν τοῦ κ. Δ. Σεμιτέλου, καθηγητοῦ τοῦ ἡμετέρου Πανεπιστημίου «ἡ Ἀντιγόνη» τοῦ Σοφοκλέους, ὑπὸ δὲ τοῦ κ. Δ. Βερναρδάκη ὁ Δ'. τόμος τῶν τοῦ Εὐριπίδου τραγωδιῶν. Περί τῆς Κριτικῆς καὶ Ἑρμηνευτικῆς αὐτῶν ἀκολούθως ἔσται ἡμῖν ὁ λόγος μετὰ τὴν δημοσίευσιν.

Ἡ δὲ Μαυρογορδάτειος ἔλαβε τὴν ἐπωνυμίαν διὰ τὴν χορηγίαν τῆς δαπάνης ὑπὸ τοῦ κ. Θ. Α. Μαυρογορδάτου πρὸς σύνταξιν «γενικοῦ περιγραφικοῦ Καταλόγου τῶν ἐν ταῖς πᾶσι τῇ Ἀνατολῇ Βιβλιοθήκαις εὐρισκομένων Ἑλληνικῶν χειρογράφων». Ἡ σύνταξις ἀνετέθη τῷ σοφῷ, κ. Α. Παπαδοπούλῳ, Κεραμεῖ, ὃς τις ἄχρι τοῦδε ἐδημοσίευσεν δύο τεύχη τῆς βιβλιοθήκης ταύτης, ὡς παραρτήματα τοῦ Περιοδικοῦ τοῦ Συλλόγου. Ἡ ἐργασία αὕτη ὅ,τι ἀριστον ὑπάρχει διὰ τὴν ἐπιστήμην καὶ τὸν ἑλληνικὸν ἐπιστημονικὸν κόσμον.

Ἡ δ' Ἀθωνιάς ὡσαύτως τὸν αὐτὸν σκοπὸν ἔχει διὰ τὰς ἐν τῷ Ἀθωνί Βιβλιοθήκῃ, παρ' αἷς βαρύτερα χειρόγραφα διασώζονται ἔτι, χρῆζοντα ἀνυπερθέτου περιγραφῆς καὶ συντηρήσεως. Ἡ ἑλληνικὴ νεωτέρα ἐπιστήμη ἐκ τῶν ὧν οὐκ ἄνευ τὴν ἐπιστημονικὴν ταύτην ἐργασίαν δεόν νὰ θεωρῇ, ὡς καὶ θεωρεῖ, δὲν ἔνε ἀμφιβολία.

Ἡ δὲ περισυλλογὴ τῶν ζώντων μνημείων ἐν τῇ γλώσσῃ τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, διὰ τὰς γλωσσολογικὰς ἐρεῖνας τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης, ἀρχαίας καὶ νεωτέρας, θεωρεῖται λίαν χρήσιμος καὶ ἀναγκαιοτάτη εἰς πάντα Φιλολόγον, εἴτε Ἑλληνα, εἴτε ἀλλόγλωσσον Ἑλληνιστὴν, διότι συντελεῖ τὰ μέγιστα εἰς τὴν ἐντελὴν κατάληψιν τῆς ἀρχαίας καὶ τὴν ἐξακριβῶσιν τῆς σημασίας πολλῶν λέξεων, ὧν ἡ σημασία οὐκ ἐξηκριβώται καὶ ἔτι παρ' αὐτοῖς τοῖς πάνυ περὶ ταῦτα ἀσχολουμένοις τῶν σοφῶν φιλολόγων τῆς Εὐρώπης, ὡς Κοβήτῳ, Λοβεκκίῳ κλ.

Ἀπασαὶ αὗται αἱ ἐργασίαι τῶν νεωτέρων Ἑλλήνων ἐπιστημόνων οὐ σμικρὸν συντελοῦσιν εἰς τὴν ἀνύψωσιν τοῦ ἑλληνικοῦ πνεύματος καὶ ἐν ταῖς ἐπιστημονικαῖς θεωρίαις προκαλοῦσιν τὴν εὐνοίαν καὶ ὑπόληψιν τοῦ ἐπιστημονικοῦ κόσμου τῆς Δύσεως καὶ Ἀμερικῆς. Διὰ τοῦτο ἐσπευσαν τῇ προσκλήσει τοῦ Προέδρου τοῦ Συλλόγου εἰς τὴν ἐορτὴν αὐτοῦ, αἶτε Ἀκαδημία τῆς σοφῆς Εὐρώπης καὶ πλείστοι ὅσοι τῶν σοφῶν, νὰ γράψωσι βαρυτίμους ἐπιστολάς πρὸς αὐτόν, ἐν αἷς ἐκφέρονται αἱ περὶ τοῦ Συλλόγου ἄριστα αὐτῶν κρίσεις· ἰδίᾳ δ' ἐπέσπασε τὴν προσοχὴν ἡμῶν ἡ ἐπιστολὴ τοῦ ἐν Πετροπόλει Τ. Φιλιππῶφ, ἐν ἣ ἀπαντῶσιν αἱ ἐξῆς ἀξιοσημεῖωτοι περικοπαί· «τῆς θείας Προνοίας εὐδοκῆσάσης καλέσαι τὴν μικρὰν μὲν τὸν ἀριθμὸν, ἀλλὰ μεγίστην κατὰ τὰς δοθείσας τῇ ἀνθρωπότητι εὐεργεσίας Ἑλληνικὴν φυλὴν πρὸς ἐπιτέλεσιν θαυμασίων ἔργων.

» Δίς—ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς ἐθνικῆς ἀρχαιότητος καὶ ἐν τῇ ἐποχῇ τῆς ὑψίστης ἀκμῆς τῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας—

» ὁ ἑλληνικὸς λαὸς ἵστατο ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ κόσμου» (Ἡμερολ. Ἀσωπ. σελ. 557, τοῦ 1887 ἔτ.) καὶ παρακατιῶν ὁ αὐτὸς λέγει ἀπὸ τῆς τύχης ἄστατον, οὐ πείραν ἔλαβεν ὁ ἑλληνικὸς λαὸς, οὐ μόνον οὐ στερεῖ αὐτὸν τὰ πρότερα δικαιώματα ἐπὶ τῆς εὐγνωμοσύνης καὶ συμπαθείας, ἀλλ' οἰκοδομεῖ νέα» κλ. κλ. Ἀλλὰ τὰ δικαιώματα ταῦτα ἵνα τί ὁ Σλαυκὸς κόσμος, καὶ ἰδίᾳ ὁ ἐπίσημος, οὐκ ἀναγνωρίζει; ἵνα τί δυσμενὴ πρὸς αὐτὸν βλέμματα ῥίπτει καὶ Παρθικά ἐκτοξεύει βέλη; ἐὰν ἡ θεία Πρόνοια ἠδὲκόησε νὰ καλέσῃ τὴν μικρὰν μὲν τὸν ἀριθμὸν, ἀλλὰ μεγίστην κατὰ τὰς δοθείσας τῇ ἀνθρωπότητι εὐεργεσίας Ἑλληνικὴν φυλὴν πρὸς ἐπιτέλεσιν θαυμασίων ἔργων—βεβαίως ἠδὲκόησε καὶ τρίτον νὰ καλέσῃ αὐτὴν ὅπως σταθῇ ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ κόσμου διαδίδουσα τὰ ἀληθῆ φῶτα ἀπὸ τῆς Ἀνατολῆς καὶ τὸν ἀληθῆ πολιτισμὸν, ὃς τις συνίσταται εἰς τὴν ἐξημέρωσιν καὶ ἐκπαίδευσιν τῶν Ἀνατολικῶν λαῶν διὰ τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων καὶ τῆς ἑλληνιστικῆς. Τρία τινὰ κέλῃται νὰ ἐπιτελέσῃ ἡ ἑλληνικὴ φυλὴ· α'. τὴν ἀπελευθέρωσιν τῶν λαῶν τῆς Ἀνατολῆς. β'. τὴν σύστασιν μονίμου πολιτικῆς αὐτῶν καταστάσεως. γ'. θρησκευτικὴν ἑνώσιν τῶν πάντων αὐταὶ εἰσιν αἱ τρεῖς μεγάλαι ἰδέαι, αἵτινες ἀποτελοῦσι τὴν ἀποστολὴν τῆς Νέας Ἑλλάδος· ὁ δὲ ὑψιπέτης ποιητής, Σοῦτσος, διετυπώσατο ὑπὸ τὴν ἐξῆς μορφήν αὐτάς ταύτας τὰς ἰδέας λέγων «ὁ ἑλληνισμὸς δεόν νὰ ἔχῃ τὰς Ἀθήνας, ἔδραν τῆς σοφίας· τὴν Κωνσταντινούπολιν, ἔδραν τῆς πολιτείας· τὴν Ἱερουσαλήμ, ἔδραν τῆς θρησκείας, καὶ τότε εἰρήνη τῇ Ἀνατολῇ, εἰρήνη καὶ τῇ Δύσει». Κατὰ πόσον ταῦτα εἰς τὸ μέλλον περιστραφήσονται ἐν τῷ πραγματικῷ κύκλῳ τῆς ἀληθείας, θεῶν ἐν γούνασι κεῖται· τοῦ ἑλλήνος ὅμως τὸ λάβαρον, τὸ ἐν τῷ στερεώματι τῆς Ἀνατολῆς ἐγκεχαράγμενον, ἔστι τοῦτο, καὶ ἄκων, οὕτως εἰπεῖν, ἔλκεται αὐτὸς ὡς ὑπὸ φυσικοῦ τινος μαγνήτου, πρὸς τὴν θεωρίαν αὐτοῦ κατὰ πρῶτον, καὶ φυσικῷ τῷ λόγῳ ἔπειτα καὶ πρὸς δράσιν, ἀφορῶσαν τὴν πραγματοποίησιν κατὰ γε τὸ δυνατόν τοῦ γλυκυθύμου τούτου ιδεώδους τοῦ Ἑλλήν. Γένους. Καὶ ἐν μὲν ταῖς Ἀθήναις τὸ Πανεπιστήμιον, ἐν δὲ τῇ Κ[ο]πόλει ὁ Ἑλλήν. Φιλολογικὸς Σύλλογος καὶ ἐν Ἱερουσαλήμ ὁ Πανάγιος Τάφος πνευματικῶς καὶ ἐπιστημονικῶς πρὸς τοῦτο συντελοῦσιν ἀκαθέκτως· διότι αἱ πνευματικαὶ ἐργασίαι ὅρια οὐ γινώσκουσι γεωγραφικὰ καὶ πολιτικὰ, καὶ ἵνα μεταχειρισθῶ τὴν ἐκφρασιν τοῦ καλλιπεῦς Βασιάδου· «ἐπιδίδονται πρὸς ἐκεῖνα, ἃ οὔτε φραγμὸν ἔχουσιν οὔτε ὅρια στενά, ἀλλ' αὐτὰ τὰ τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος, ἐν οἷς οὐδὲν ἴδιον, ἀλλὰ πάντα πᾶσι κοινά.»

Τοιοῦτος ὁργανισμὸς τοῦ ἔθνους πρὸς μόρφωσιν καὶ ἐκπαίδευσιν βεβαίως ἔξει ἀποτέλεσμα τὴν ἐξημέρωσιν καὶ τὸν ἐκπολιτισμὸν τῶν Ἀνατολικῶν λαῶν ἐν προσεχεῖ χρόνῳ, ἂν μὴ βάσκανός τις δαίμων τῶν πολιτικῶν πραγμάτων διακόψῃ αὐτὸν ἀποτόμως.

Χάρις δ' ὀφείλεται τῷ κ. Εἰρην. Ἀσωπίῳ, τῷ γνωρίζοντι ἡμῖν, τοῖς ἐν τῇ ἐλευθέρᾳ Ἑλλάδι, τὰς ἀριτίμους ἐργασίας τοῦ

ἐν Κωνσταντινουπόλει Συλλόγου, περί ὧν ἡμῖν ἐνταῦθα ὁ λόγος ἐν συνόψει. — 1881. ΤΟΜΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ.

Ἐγγραφον ἐν Παιραιῇ 8 Φεβρουαρίου 1881.

ΑΘ. Ν. ΠΕΤΡΙΔΗΣ |

Ἡπειρώτης,

Διευθυντὴς Ἐκπαιδευτηρίου Ἰ. Τσιούμα.

ΣΥΜΜΙΚΤΑ

Οἰονόπτης ἀδιόρθωτος, παρεκάλεσε τὸν ἱατρὸν τοῦ νὰ τὸν ἀφαιμάξῃ ἐνεκα πληθώρας αἵματος. «Τί ὠφελεῖ, ἀπήντησεν αὐτῷ ὁ ἱατρός, ἐάν ἐγὼ ἐξάγω τὸ αἷμα σου κατὰ δακτυλήθρας καὶ σὺ εἰσάγεις κατὰ λίτρας;»

Φιλάρεσκος Κυρία εἶλεγε πρὸς τινὰ μέθυσον. «Θὰ πιστεύσῃτε Κύριε ὅτι πρὸ 10 ἐτῶν ἀφ' οὗ εἰμαι χήρα δὲν με κατέλαθεν οὐδὲ ἡ ἐλαχίστη ἐπιθυμία πρὸς γάμον; — Θὰ πιστεύσῃτε Κυρία, ὅτι ἀφ' οὗ καὶ ἐγὼ πίνω οὐδέποτε ἐδίψησα;»

Ο ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΤΟΜΟΣ

ΤΩΝ

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΜΑΤΩΝ

(A. von WINTERFELD).

ΥΠΟ

ΑΡΙΣΤΕΙΔΟΥ Μ. ΔΑΣΚΑΛΑΚΗ

(Συνέχεια καὶ τέλος).

— Βραδυτέρον; εἶπε, ἄ! ὁ σκοπὸς εἶνε τώρα, πρὶν λάβῃτε καιρὸν νὰ μεταβάλλῃτε ἢ ἀφαιρέσῃτε τι... ὦ! σὰς ἰκετεύω, ἐπιτρέψατέ μοι νὰ ἀναγνώσω τὰ φύλλα ταῦτα, τὰ τὸσον πνεῦμα καὶ κάλλος καρδίας (Herzens schöne) ἀποπνέοντα!

Ἡ κυρία ἐδίστασε τί ἔπρεπε ν' ἀπαντήσῃ καὶ ἀφῆκε τὸ χειρόγραφον.

Ὁ Μέρτσιος τὸ ἡσπάσθη παραφόρως.

— Ἀχ! ἀνέκραξε· ὅα δυνῇ τέλος νὰ ἐνώσω εἰς μέρος μνηστῆρας τὴν ψυχὴν μου μετὰ τὴν ἰδικήν σας, νὰ ἐντρυφήσω, ὅπου ἔχετε ἐντρυφήσει, νὰ κλαύσω, ὅπου ἐκλαύσατε. — Καὶ εἶνε προσέθηκε, μεταβαλὼν τόνον φωνῆς καὶ φυλλομετρῶν τὸ χειρόγραφον.

— Πληρέστατον.

— ὦ! εὐχαριστῶ! μυριάκις εὐχαριστῶ! ἐρώνησεν αὖθις ὁ Μέρτσιος· ὑγιαίνειτε! ὦ! ὑγιαίνειτε! καὶ ἐξῆλθεν, ὁρμητικῶς καὶ σκιρτῶν ἐκ τοῦ δωματίου.

Ἡ δεσποινὶς Δορυβούχ προύχωρσε πρὸς αὐτὸν ἐν βῆμα καὶ ἐξέτεινε τὸν βραχίονα, ὥς νὰ ἤθελε νὰ κρατήσῃ αὐτὸν ἢ νὰ τῷ εἴπῃ τι, ὅτε εἰσῆλθεν αὖθις ἡ σύντροφός της νεάνις.

— Ἡ γεροντοκόρη ἔκαμιν χειρονομίαν ἐμφαίνουσαν ἀγανάκτησιν.

— Σὺ πάλιν ἐδῶ!... Δὲν εἴμπορεῖ λοιπὸν κανεὶς νὰ μείνῃ μόνος οὐδ' ἐπὶ μίαν στιγμὴν;

— ὦ! σὰς παρακαλῶ, συγχωρήσατέ με... εἰμαι τὸσον εὐτυχής!

— Καὶ διατί!

— Ἡμῖν εἰς τὸ παράθυρον, εἶπεν ἡ νεάνις κατασυγκεκ-

νημένη, αὐτὸς δὲ ἦτο εἰς τὸν κήπον... ἀλλὰ δὲν με εἶδεν... ἐγέλα... ἐχόρευε... ἐφαίνετο τὸσον εὐτυχής!

— Θὰ ἐκφρασθῇ σαφέστερον κόρη μου;

— ὦ δεσποινίς! εἶπεν ἡ Καικιλία, μετὰ δακρύων χαρᾶς εἰς τοὺς ὠραίους καὶ μεγάλους ὀφθαλμούς της βεβαίως θὰ σὰς ὠμίλησε περὶ ἐμοῦ καὶ τὸν ἡκροάσθητε εὐμενῶς... διότι ἄλλως δὲν ἠδύνατο νὰ ἦνε τὸσον εὐτυχής.

— Δὲν ἐπρόκειτο περὶ σοῦ, ἀπεκρίθη ψυχρῶς ἡ δεσποινίς.

Ἡ νεάνις ἐφάνη ἐκπλαγεῖσα.

— Ἀλλὰ περὶ τίνος λοιπὸν ἄλλου ἦτο δυνατόν νὰ γείνῃ ὁ λόγος; αὐτὸ εἶνε ὅλως ἀδύνατον!

— Ποίον εἶνε ἀδύνατον; ἠρώτησεν ἡ γεροντοκόρη διὰ τοῦ τραχέος· λοιπὸν νομίζεις, ὅτι χρεωστοῦν ὅλοι οἱ νέοι νὰ φροντίζωσι περὶ σοῦ διότι εἶσαι δεκαεπταετής. Δὲν ὑπάρχουσι λοιπὸν ἄλλα ἀντικείμενα ἄξια ἐνδιαφέροντος; ὅτε ἐγὼ ἡμῖν εἰς τὴν ἡλικίαν σου, οὐδέποτε ἐφαντασθῇν ὅτι ὅλοι οἱ ἄνδρες μόνον περὶ ἐμοῦ ἠδύνατο νὰ σκέπτονται. Αὐτοὶ οἱ λόγοι φαίνονται ὡς νὰ προέρχωνται σχεδὸν ἐκ ζηλοτυπίας.

Ἡ Καικιλία ἐμείνεν ἤδη ἐμβρόντητος. Τί συνέβαινε λοιπὸν; Ὑπῆρχον λόγοι νὰ ζηλοτυπῇ; Εἶχεν ἐντελῶς λησμονήσῃ νὰ ἐγχειρίσῃ τῇ δεσποινίδι Δορυβούχ ἐπιστολήν, ἣν τῇ ἔδωκεν εἰς ὑπηρετίαν δι' αὐτήν· ἐπιστολήν... γεγραμμένην ὑπ' αὐτῆς... Ἦδη, ἐκπληρούσα τὸ παραληφθὲν χρέος της, ἐνεχείρισε ταύτην τῇ γεροντοκόρῃ. — Ἀλλὰ τί νὰ τῇ ἔγραψεν ἄρά γε;

Ἡ δεσποινὶς Δορυβούχ ἐξέφρασε τὴν ἐπιθυμίαν νὰ μείνῃ. Μὲ κεφαλὴν περιλύπως κεκυφίαν ἐξῆλθε τοῦ δωματίου ἡ Καικιλία.

Ἡ δεσποινὶς ἀπεσφράγισεν ἤδη τὴν ἐπιστολήν. Μὴ δυνάμενος νὰ τὴν ἴδῃ πλέον τῇ ἔγραψε. Τί λεπτὸς;...

Διὰ δακτύλων τρεμόντων ἐκ ταραχῆς ἐξήγαγεν ἐκ τοῦ θυλακίου της διόπτρας καὶ τὰς ἔθηκεν ἐπὶ τῆς ρινός της. Τί τρομερὸν πρᾶγμα νὰ εἶνε ἡναγκασμένη ν' ἀναγνώσῃ ἐρωτικήν ἐπιστολήν μετὰ διόπτρας;... Ἀλλὰ τοῦλάχιστον δὲν τὴν ἔβλεπεν αὐτὸς. Ἐρρίψεν ἀκουσίως βλέμμα ἐπὶ τοῦ κατόπτρου Οὐρανέ! πῶς ἐφαίνετο! Οὐδέποτε ἄλλοτε εἶδεν ἑαυτὴν τοσούτῳ ἀποτροπαίαν. Ἦδη ἤρξατο ἀναγινώσκουσα: «Πιστοποιῶ διὰ τοῦ παρόντος, ὅτι ἔλαβον παρὰ τῆς δεσποινίδος Δορυβούχ τὸν δεῦτερον καὶ τελευταῖον τόμον τῶν Ἀπομνημονευμάτων της...» Ἐνταῦθα διέκοψε τὴν ἀνάγνωσιν... τί νὰ ἐσήμαινε λοιπὸν αὐτό; Παρετήρησεν ἐκ νέου τὴν διεύθυνσιν τῆς ἐπιστολῆς... ἦτο ἡ ἰδική της... ἐπὶ τοῦ φακέλλου ἄλλος χαρακτήρ ἢ ἐν τῇ περιεχομένῃ ἐπιστολῇ· ἐξηκολούθησε: «καὶ ὑποχρεοῦμαι νὰ πληρώσω αὐτῇ 4,000 μάρκας ὡς ἀντίτιμον. Αὐγουστος Χέλτσελ». Αὐγουστος Χέλτσελ! ὁ ἐκδότης της! Ἦτο λοιπὸν ἔξυπνος ἢ ὠνεϊρεύετο;

Ἐν τῷ μέσῳ ταύτης τῆς ὀλεθρίας ἀπελπισίας της εἰσώρμησεν ὁ δικαστὴς Χοῦμπελ, κρατῶν ἐφημερίδα. Ἐπὶ τῇ θέᾳ τούτου, ἡ δεσποινὶς ἀπέσπασε τὰς διόπτρας ἀπὸ τῆς ρινός της καὶ τὰς ἔκρυψεν ἐν τῷ θυλακίῳ της.

— Σοὶ φέρω κῆτι ἐνδιαφέρον, εἶπεν ἀποτόμως ὁ γηραιὸς ἐραστής. (Fiel der alte Anbieder gleich mit der Thürius Haus). Ἀκουσε ἐν μικρὸν διάφορον ἀπὸ τὰς ποικίλας εἰδήσεις... στάσου... ποῦ εἶναι λοιπὸν;... ἄ! ἰδοὺ το! θὰ λάβῃς τὴν καλωσύνην νὰ τὸ ἀναγνώσῃς;

Μετὰ τὰς λέξεις ταύτας ὁ δικαστὴς ἐπλησίασε πρὸς αὐτήν τὴν ἐφημερίδα καὶ τῇ ὑπέδειξε διὰ τοῦ δακτύλου τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος διάφορον.

Ἡ κυρία ἐβύθισε τὴν χεῖρα ἐντὸς τοῦ θυλακίου της, ἵνα λάβῃ τὰς διόπτρας της, ἀλλὰ τὴν ἀπέσυρε πάραυτα.